

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 13 (891)

Gorica - četrtek, 31. marca 1966 - Trst

Posamezna številka L. 50

Veliki teden

Z oljčno nedeljo začne veliki ali sveti teden, ki je v našem katoliškem bogoslužju nedvomno najzanimivejši in po svojih obredih najbogatejši čas v cerkvenem letu. Ni težko razumeti, zakaj je tako. Cerkev nas namreč z obredi in pobožnostmi velikega tedna spominja na Kristusovo odrešilno smrt in na njegovo zmagovalno vstajenje, ki spadata med najvažnejše dogodke v zgodovini človeštva.

Obredi velikega tedna so nekaj častitljivega, ker so nekaka učilnica krščanskega življenja in verske vzgoje ter opomin, naj tudi mi grehu odmrjemo in vstanemo v milosti.

A ti obredi so še nekaj več. Vsebujejo namreč posebno zakramentalno moč in učinkovitost za poživljenje krščanskega življenja, ki se začneja s smrtjo grehu. Vredni so torej, da jih spoznamo, razumemo in pri njih z dušo in srcem sodelujemo. Tako bomo iz njih zajeli zveljavni nauk in si po njem uravnavali duhovno življenje.

Sveta Cerkev je kot dobra mati z odločbo o prenovljenem praznovanju velike noči poskrbela, da bi se vsi verniki mogli udeleževati prekrasnih bogoslužnih obredov in pri njih sodelovati. Zato je obhajanje velikonočnih skrivnosti nastavila v tak dnevni čas, da se vsakdo, ki ima kakikoli dobro volje in krščanske vneme, lahko udeležil obredov in pobožnosti v tem tednu in ob njih dojame neizmerno ljubezen Kristusove odrešilne žrtve za nas. ~~Kakor tudi doživljam skrivnostno veličino našega duhovnega prerojenja v Kristusu.~~

PREROJENJE V KRISTUSU

Vsako govorjenje o obredih velikega tedna, o sodelovanju pri teh obredih, o starih velikonočnih navadah, ki se morajo ohraniti ali celo vnovič poživeti, bi bilo skoraj brez pomena, če ne poudarimo, da more pravilno obhajati pravo krščansko veliko noč samo tisti, ki vstane iz svojega grešnega življenja, se svojih grehov kesa, se jih spove in zanje dobi odvezo ter pri svetem obhajilu sprejme v svojo očiščeno dušo Kristusovo telo.

Verjetno smo že naredili sklep, da se bomo v tem tednu radi udeležili vsaj nekaterih svetih obredov, čeprav ne bo prav lahko in bo to zahtevalo od nas marsikatero žrtev. A predvsem sklenimo, in naj bo naš sklep res trden in odločen, da bomo sprejeli na svoje rame križ in žrtev dobre velikonočne svete spovedi.

Ali se vam morda zdi, da taka žrtev ni potrebna? Potrebna je in koristna, a mnogo je takih, ki nimajo poguma, da bi s kesanjem in trdnim sklepom za lepo krščansko življenje stopili v spovednico in po zakramentu božjega usmiljenja zadobili odpustčenje pri nebeškem Očetu. Vsi izgovori so jim dobri. Na razne načine vam bodo razlagali, zakaj ne gre do viru božje milosti. A nihče ne bo rekel, da nima poguma. Junaki hočejo biti, a nimajo dovolj moči, da bi priznali Boga za svojega Očeta in Stvarnika, ki nas je ustvaril, da bi mu s poštenim in junaškim krščanskim življenjem delali čast in si tako pridobili večno srečo.

O kakšni kristjani smo! Hrepenimo po življenju in iščemo srečo, a odklanjamo vir sreče in življenja.

V tem tednu molimo in darujemo svoje žrtve, trpljenje, skrb in dobra dela za tiste, ki ta vir božjega življenja odklanjajo. Prosimo nebeškega Očeta, ki je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje, naj se milostno ozre na sinove in hčere, ki so ga zapustili. Iz naših src naj večkrat privre iskrena molitev, ki jo je molil Jezus na križu: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« A tudi mi sami, kakor nam svetuje sv. Pavel, da ta veliki praznik postrgajmo stari kvas in ne obhajamo praznika s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak z oprezniki čistosti in resnice.

BOLNIKI

Ne pozabimo tudi na bolnike! Ti in predvsem ti potrebujejo svetega obhajila. Naj pride duhovnik na dom! On prinaša v hišo božji blagoslov, zakrament življenja in božjo besedo, ne pa smrti.

Če se bolniki ali stari ljudje, ki ne morejo v cerkev, izgovarjajo ali celo odklanjajo duhovnika, obvestite dušnega pastirja, ki bo že z božjo pomočjo našel pot tudi do trdega srca.

Na težave navadno duhovniki ne naležimo pri bolnikih, ampak pri njihovih sorodnikih in domačih, ki iz raznih vzrokov odklanjajo duhovnika, bodisi da se boje za bolnikovo telesno zdravje, bodisi, da zanemarjajo njegovo dušno zdravje v milosti in v miru božjem.

Ali res niso vaši starši, sorodniki in prijatelji ter znanci vredni, da jim izkažete to delo usmiljenja ter jim poskrbite za veliko noč ne samo blagoslovljen kruh, ampak pravi živi kruh v svetem obhajilu?

VELIKONOČNO SVETO OBHAJILLO

Pa zakaj tako poudarjamo sveto obhajilo? Zato, ker je veliki četrtek posvečen spominu svete Eucharistije. Na veliki četrtek zvečer je Jezus, potem ko je apostolom noge umil, daroval sveto mašo, obhajal apostole in jih posvetil v duhovnike. Ustanovil je euharistično daritev, zakrament svetega Rešnjega Telesa in zakrament duhovništva. In teh dogodkov se Cerkev spominja v obredih velikega četrtega ter vabi vernike, naj se udeležijo svete maše, naj pristopijo k svetemu obhajilu in naj počastijo sveto Rešnje Telo, ki je izpostavljeno češčenju v božjem grobu.

A tudi obredi velikega tedna so združeni s svetim obhajilom. Tudi na veliki petek lahko prejmemo sveto obhajilo. Veliki petek nas spominja namreč Jezusove smrti, s katero je božji Sin opravil odrešenje človeštva. In katero praznovanje velikega petka bo lepše kakor tisto, ki nas združuje z našim božjim Odrčenikom v svetem obhajilu? Katero praznovanje bo lepše kakor tisto, s katerim dokazemo, da je Jezusovo odrešilno delo za nas nekaj resničnega in gotovega, tako resnično in gotovo, da brez oklevanja sprejmemo v svojo očiščeno dušo Jezusa samega?

Lepo je spremljati Jezusa pri križevem potu, moliti ga v božjem grobu, iti z njim v slovesni velikonočni procesiji, žalovati z njim nad grehi človeštva, moliti za tiste, ki ga še vedno križajo. A še lepše, neizmerno lepše je pristopiti k obhajilni mizi in se združiti z živim Bogom.

ČUDOVITI OBREDI

Ali je še potrebno, da priporočimo udeležbo pri obredih velike sobote? Pojdite v cerkev in prepričali se boste, kako lepi so. Blagoslovitev ognja in velikonočne sveče, obnovitev krstne obljube, maša vstajenja in ponekod tudi vstajenska procesija so prava poezija, čudovita hvalnica božji ljubezni do človeških otrok in odrešilnemu delu Boga-človeka v korist človeškega rodu.

Glavna misel vseh obredov velike sobote je misel na Kristusa kot luč, ki je premagal smrt in pekel, da bi tudi mi doživeli vstajenje iz greha, kar vse je poroštvo končnega vstajenja s telesom in dušo v večnosti.

Ni zato prav sveto obhajilo, združitev s Kristusom pod podobo kruha, zagotovilo da smo vstali iz greha? Da smo se prerodili v otroke božje? Da nas sveto obhajilo usposablja za življenje, ki mora biti krščansko kljub težavam današnjega časa?

* * *

K tem skromnim besedam spada še velikonočno voščilo. Kakšno naj bo? Da bi vsem zasijala res prava luč Kristusovega odrešenja, slava Kristusovega vstajenja pa vas utrdila v veri, upanju in ljubezni.

Dr. Lojze Škerl

Ekumensko srečanje v Rimu

Začelo se je s papežem Janezom XXIII. On, ki si je na začetku svojega vladanja zastavil za cilj, da poveže krščanske Cerkve z Rimom, je to svojo zamisel začel uresničevati z drznimi koraki. Mnogi so se čudili, mnogi dvomili nad pravilnostjo ali vsaj umestnostjo njegovega ravnanja. Začel je sprejemati drugoverce in jih poslušal kot sebi enake. Vedno je poudarjal to, kar nas kristjane druži in se izogibal omenjati to, kar nas razdvaja.

V juniju leta 1960 ga je obiskal anglikanski kanonik Donald Rea. Ko je Janez XXIII. opazil, da je kanonikov brevir precej raztrgan, mu je poklonil svojega.

2. decembra 1960 je prišel na privaten obisk v Rim sam vodja anglikanske Cerkve, nadškof Geoffrey Fisher. Pravi, da je ob vstopu v zasebno papeževo knjižnico pozdravil z besedami: »Dober dan, svetost, štiri stoletja so minula, kar se nismo videli.« Bil je ta obisk samo vljudnostnega značaja in zato pripravljen, da začne lomiti led, ki je obdajal Rim in Canterbury, sedež anglikanskega primasa. Naslednje leto za veliko noč je Janez XXIII. poslal Fisherju veliko čokoladno jajce. Stik je bil navezan, začel se je dialog. Anglikanska Cerkev je poslala svoje zastopnike na vatikanski koncil in od tedaj se je vedno bolj čutila potreba na katoliški in anglikanski strani, da se stori nekaj več v smeri zedinjenja kristjanov. Ramseyev obisk v Rimu sredi preteklega tedna je pomenil brez dvoma krono teh prizadevanj.

ANGLEŠKA CERKEV

Rim in Canterbury sta ločena od časov kralja Henrika VIII., to se pravi že dobrih 400 let. Medtem ko je v Nemčiji, Holandski in Švici prišlo do protestantizma zaradi verskih nesoglasij, je bil v Angliji vzrok razkola veliko bolj banalen. Kralj Henrik VIII. se je hotel ločiti od svoje zakonite žene Katarine Aragonske, papež kot razumljivo na to ni mogel pristati, prešuštni kralj se je potem proglasil za poglavarja anglikanske Cerkve, canterburyjski nadškof Cranmer je na to pristal — in razkol je bil tu.

Nato so sledila stoletja preganjanj »papistov«, to je vseh, ki so Rimu ostali zvesti. Tekla je kri, Anglija je dobila svoje mučence, katoličani so bili oropani vseh državljanskih pravic. Sele l. 1829 so postali spet enakopravni.

Danes šteje anglikanska Cerkev

50 milijonov vernikov. Od vseh protestantskih Cerkva je katoliški najbližja tako po nauku kot po obredu. Njen duhovni vodja je vedno nadškof v Canterburyju. Sedaj to mesto zavzema Mihael Ramsey. Star je 62 let, poročen, a brez otrok.

OSEBNOST RAMSEYA

Težko si je predstavljati dve osebnosti, fizično bolj različne, kot sta papež Pavel VI. in nadškof Ramsey. Pavel VI. je mož nizke postave, droben v svojih udih, Ramsey pravi orjak. Toda v tem orjaškem telesu prebiva duša, ki je prežeta z molitvijo in ki neprestano razmišlja, kako pospešiti edinost med kristjani v duhu svetosti in resnice. Osebnost je zelo zavzet za teološko poglavljanje. »Z gojenjem teologije — je sam zapisal — Cerkev v Angliji morda ne bo postala bolj vplivna, gotovo pa bolj duhovna.«

Nadškof Ramsey tudi čuti, da je anglikanska Cerkev preveč odvisna od države. Ta povezanost — je dejal ob neki priliki — je sicer za nas koristna, toda tisti dan, ko bi postala ovira za Cerkev, bi jo bilo treba odstraniti.

Mož molitve kot je sam globoko občutil versko brezbriznost, ki je zajela tudi njegove vernike. Včasih so se ljudje ob Cerkvi razhajali, eni so jo ljubili in drugi sovražili in to je bilo znamenje, da je Cerkev res mesto na gori. Danes pa se ljudje zanje skoraj ne brigajo več, tuja jim je postala, kvečjemu še občudujejo njene starinske obrede in slikovito izražanje.

RAMSEYEVO SREČANJE S SV. OČETOM

Takega duha je torej nadškof Ramsey, ki je 23. marca prišel v Rim na tridnevni obisk k sv. očetu. Preden je odšel na to pot, je vprašal za mnenje vse škofo anglikanske verske skupnosti. Vsi so njegov nameravani obisk pritrdilno ocenili.

Sv. oče je anglikanskega nadškofa v sredo, 23. marca kar dvakrat sprejel: dopoldne v sikstinski kapeli, popoldne pa v svojih prostorih na privaten razgovor, ki je trajal poldrugo uro.

V sikstinski kapeli je prebral svoj govor najprej angleški primas. Papeža je imenoval »dragega brata« v Kristusu. Priznal je, da obstajajo težke razlike v nauku obeh Cerkva, pa to ne sme biti ovira za zedinjenje, temveč vzpod-

buda, da bodo katoliški in anglikanski bogoslovci skupaj raziskovali božje razodetje. So tudi težave praktičnega reda (tu je mislil na mešane zakone), glede katerih je bila katoliška Cerkev do sedaj zelo stroga. Tudi te težave bo treba premostiti s potrpežljivim razgovorom, ki naj bo prežet ljubezni. Le če bodo nekristjani, je zaključil Ramsey svoj nagovor, odkrili, da pri nas rastejo vezi ednosti, bodo sprejeli poslanico miru.

Papež Pavel VI. je nato odgovoril v latinskem jeziku. Kakor Ramsey se je tudi on spomnil svojega prednika Janeza XXIII. Nadškof ga je označil kot moža, ki je »toliko ljubil in bil toliko ljubljen«. Sv. oče je omenil tudi obisk, ki ga je pri Janezu XXIII. napravil dr. Fisher 2. decembra 1960. Tedaj je dobri papež z nasmehom na ustnicah dejal: »Prišli ste ne v tujo, ampak v svojo hišo. Veseli smo, da vam lahko odpremo njena vrata, in z njimi naše srce.« Tako se je znova zgradil most, ki se je zrušil pred stoletji. Pavel VI. je dejal, da je srečanje z Ramseyem srečen in obenem dramatičen trenutek. Problemi, ki obstajajo, so res veliki in zapleteni, toda sedaj jih vsaj dobro poznamo; skupaj jih bomo študirali, brez kakega zemeljskega interesa ali človeškega napuha, vedno v skladu s Kristusovo besedo in ob vodstvu sv. Duha. Že Ramsey je ugotovil, da od zadnjega koncila dalje lahko vsi kristjani skupno molijo, skupno služijo človeštvu v Kristusovem imenu in skupno oznanjajo božje ime med narodi. Pavel VI. je to misel podprl s sličnimi besedami, nato pa svoj govor zaključil z besedami psalmista: »Danes veselimo in radujmo se!«

V BAZILIKI SV. PAVLA

Naslednji dan, 24. marca sta sv. oče Pavel VI. in nadškof Ramsey skupno obiskala baziliko sv. Pavla zunaj rimskega obzidja. Svetišče je bilo popolnoma zasedeno. Nad 3000 vernikov se je zbralo na kraju, kjer je sv. Pavel dal življenje za Kristusa. Po skupnem bogoslužju so se cerkveni odličniki zbrali v kapiteljski dvorani benediktinskega samostana pri svetem Pavlu. Bili so benediktinci tisti, ki jih je papež Gregor Veliki poslal, 30 po številu, leta 590 iz Rima na Angleško, da jo pokristjanijo. Kapiteljska dvorana je tista, kjer je 25. januarja 1959 Janez XXIII. začudenim kardinalom naznanil, da se je odločil sklicati nov vesoljni cerkveni zbor.

V tej dvorani je bila nato prebrana in podpisana skupna izjava, ki pomeni spravo med rimsko in angleško Cerkvijo in govori o novem razdobju, ki se sedaj med obema Cerkvama začne. V skladu s Kristusovo zapovedjo vseobsegajoče ljubezni in z besedami sv. Pavla »pozabljam, kar je za menoj in se stegujem, kar je pred menoj« (Fil 3, 13-14) sta rimska Cerkev in skupnost anglikanskih Cerkva sklenili navezati stalen dialog, ki bo imel za podlago sv. evangelij in bo vodil k tisti ednosti v resnici, za katero je molil Kristus.

Nova oltarna bogoslužna knjiga

V Ljubljani so izdali novo liturgično knjigo za na oltar. V njej so: Ordo misae ali red svete maše, slovenski slavospevi z notami, prošnje za vse potrebe.

Mučeniški duhovnik in pisatelj

Lani je umrl v Mariboru za slovensko javnost skoro neopazno pisatelj-duhovnik Januš Golec. Na zadnji poti ga je pospremlilo mnogo ljudi, saj je bil Januš Golec pred vojno ena najbolj znanih osebnosti na Stajerskem in njegove knjige in druge spise so ljudje kar požirali.

Spominski članek, ki je izšel v duhovniški reviji »Nova pot«, pove o njem tole: »Sele nepristranska zgodovina bo dovolj osvetlila njegove neventilne narodne zasluge in mu dala dolžno priznanje...«

Rojen je bil 28. avgusta 1888 v Polju ob Sotli kot sin veleposestnika Josipa Goleca, ki je bil Hrvat, in Terezije rojene Presker. Ljudsko šolo je obiskoval v Polju, gimnazijo pa od 1899 do 1907 v Celju. Po maturi je vstopil leta 1907 v mariborsko bogoslovje in je bil po štiritletnem študiju posvečen 25. junija 1911.

Na prvo kaplansko mesto je prišel 1. septembra 1911 v župnijo Remšnik, odkoder je veliko dopisoval v mariborsko »Stražo« in »Slovenskega gospodarja«. Pomagal je tudi pri cerkvenem slikanju mariborskemu slikarju Franu Horvatu. Ob izbruhu prve svetovne vojne je bil vpoklican za vojnega kurata k 97. pešpolku v Trst, od koder je šel kmalu na fronto v Galicijo. Tam je ostal do 16. junija 1916. Bil je trikrat ranjen in devetkrat odlikovan. S fronte je dopisoval v »Slovenca«. Dne 8. junija 1916 ga je ruska granata v Bukovini težko ranila v levo roko, nogo in obraz. Zdravil se je po raznih bolnicah in bil leta 1918 v Gracu odpuščen iz vojaške službe. V bolnicah je začel pisati »Vojne spomine«, ki so bili v leti 1917 in 1918 priobčeni v »Slovenskem gospodarju« in so navdušili številne bralce.

Kot vojni invalid je živel najprej na svojem domu, avgusta 1919 pa je vstopil v uredništvo »Straže« in »Slovenskega gospodarja« v Mariboru, kjer je ostal do Hitlerjevega vdora v Jugoslavijo. Vsa ta leta je polnil oboje časopisa s članki, podlistki in noticami, poleg tega pa je dalj časa urejeval »Male novice«, »Slovenca« za Stajersko, »Nedeljo« in »Delavsko fronto«. V tem času je napisal za časopise vrsto povesti, ki so deloma izšle tudi v posebnih knjigah; tako »Guzaj« (1931), »Trojno gorje« (1932), »Kruca« (1934), »Propad in dvig« (1935) in »Ponarejevalci«. Za vsak božič pa je napolnil božično prilogo »Slovenskega gospodarja« z najrazličnejšimi zgodbinami in spomini.

Leta 1941 je nameraval stopiti v pokoj in porabiti čas za potovanja. Toda zgodilo se je drugače. Prišla je okupacija in dne 10. aprila ga je Gestapo odvedel v policijske zapore v Gracu, istočasno s ravnateljem Hrasteljem. Po enem letu preiskave se je vrnil v Maribor za tri tedne. Odtod so ga prepeljali v Zagreb, kjer je ostal do konca vojne s prepovedjo izvrševanja kakršnih koli duhovniških funkcij in je živel le od podpore dobrih ljudi. Po osvoboditvi se je preselil v Maribor.

V burnem letu 1947 je bil obsojen zaradi »svednosti pri pobegeth čez mejo« na sedem let prisilnega dela, dokler ni bil amnestiran 7. januarja 1953. V zaporih v Ljubljani in na Zalah je pripravil svojim tovarišem duhovnikom nešteto lepih ur s pripovedovanjem svojih spominov iz stajerske cerkvene in politične zgodovine. S svojimi šalami in nezlomljivim optimizmom pa je vsem pomagal lažjati težki križ. Duhovniki iz vseh delov Slovenije so ga klicali samo: oča Januš. Postal je brez dvoma najpopularnejši duhovnik v celji Sloveniji. Kolika škoda, da bodo ti zanimivi spomini ostali nezapisani.

Po odpustu je v Mariboru pomagal oskrbovati službo božjo v cerkvi sv. Alojza. Ker je medtem skoraj popolnoma oslepel, se je v letu 1955 in 1956 moral podvreči težki operaciji na obeh očesih, ki jih je uspešno izvršil mariborski primarij dr. Tomineš.

K temu je pomembno, da je bil Januš Golec v razdobju med obema svetovnima vojnama najpopularnejši slovenski pisatelj na Stajerskem. Njegove povesti, ki so izhajale v tedniku »Slovenski gospodar«, namenjene kmečkemu prebivalstvu, so bile ljudem všeč in so težko čakali naslednje številke. »Slovenski gospodar« je dosegel zlasti po zaslugi Golecovih povesti v nadaljevanjih in njegovih božičnih prilog in drugih reportaž ter zaradi njegovega skrbnega, živahnega urejanja izredne naklade 70.000 izvodov in več. List je zahajal takorekoč v vsako kmečko družino na Stajerskem in mnogo pripomoget k zavednosti in gospodarskemu ter kulturnemu napredku stajerskega kmečkega prebivalstva.

Vse to je začelo ustavljati vojna in nemška zasedba, smrtni udarec vsemu temu delu pa je zadal povojni komunistični režim, ki ni dopustil obnove ne Cirilove

tiskarne v Mariboru, ki je bila založnica »Slovenskega gospodarja« in drugih stajerskih katoliških listov in knjižnih zbir, ne obnovitve lista, temveč je z dokončno zaplenbo tiskarne (ki so jo že prej zaplenili Nemci) le dokončal in dopolnil zločin nemškega okupatorja nad slovensko kulturo.

Ravnatelj tiskarne duhovnika Hrastelja, ki je prebil vsa leta vojne v koncentracijskem taborišču Dachau in Januša Goleca pa so komunistične oblasti takoj spet zaprle brez vsakega pravega vzroka in sta morala prebiti mnogo let v ječi,

Katoliška Cerkev in mešani zakoni

Sveta stolica je izdala posebno navodilo za sklepanje mešanih zakonov, to je zakonov med katoličani in pripadniki krščanskih veroizpovedi, ki pa niso katoličani, tako npr. poroka katoličanov s protestanti ali s pravoslavci.

Znano je, da je velika ovira za zблиžanje med Cerkvami prav zadeva mešanih zakonov. O tem se je veliko govorilo tudi na koncilu. Zagovorniki ekumenizma so pričakovali, da bo prišlo kmalu do velike reforme. Omenjeno navodilo predstavlja le prvi in majhen korak na poti do zelenih sprememb. Dosedanje stanje se v bistvu ni spremenilo. Anglikanski primas Ramsey je v zvezi s tem izjavil, da so ga nova navodila razočarala, ker se niso dosti oddaljila od dosedanje prakse katoliške Cerkve. Kaže pa, da bo prišlo do novih korakov še pred reformo cerkvenega zakonika.

Novi odlomki iz sv. pisma v bogoslužju

Konstitucija o svetem bogoslužju priporoča, naj se vernikom pogrinja obilnejša

NOVICE IZ SLOVENIJE

Koncilski misijon v Ljubljani

V Ljubljani se je 24. marca pričel »koncilski misijon«, ki bo trajal do 5. aprila. Govoril so v ljubljanski stolnici dopoldne, popoldne in zvečer. Mnogokrat pridiga sam ljubljanski nadškof dr. J. Pogačnik.

Preteklo nedeljo, 27. marca popoldne so imeli svoje svetoletno romanje v ljubljansko stolnico šolski otroci iz vse ljubljanske škofije z nadškofovim govorom in blagoslovom, v torek, 29. marca pa je g. nadškof govoril organistom, pevcom, bralcem, starejšim ministrantom ter drugim liturgičnim sodelavcem. Sledila je sv. maša in koncert verskih skladb.

Akademiki in akademsko izobraženi so imeli svoja predavanja od 28. do 30. marca vsak večer v uršulinski cerkvi; istotam bodo govorili za mladino od 15. leta dalje 31. marca, 1. in 2. aprila. Odgovori na verska vprašanja so v ljubljanski stolnici vsak dan pred večerno sv. mašo. Verske skladbe izvajajo vsak večer po govoru ljubljanski pevski zbori. V času koncilskega misijona se vrši v ljubljanski stolnici spovedovanje od 6. zjutraj ves dan do zaključnih večernih pobožnosti. V Florjanski cerkvi pa je vsak dan dopoldne in popoldne nazorni pouk krščanskega nauka s pomočjo vzvočenih diafilmov.

V času misijona delujeta tudi dve razstavi: v veroučni predavalnici pri frančiškanih razstava domačega verskega tiska, v škofijski palači pa razstava ekumenskega in misijonskega gibanja.

Koncilski misijon bo zaključil na veliki torek zvečer ljubljanski nadškof z govorom: »Zarišče zgodovine — Kristus«.

Umrl je najstarejši slovenski duhovnik

V Kranju je 6. marca ob 6. uri zjutraj nenadoma umrl dr. Alfonz Levičnik, upokojeni gimnazijski profesor. Ravno se je oblačil v mašno obleko in molil: »Očisti moje srce, da bom umrl v Jagnjetovi krvi mogel uživati večno veselje«, pa je omahnil v smrt. Pokopali so ga 8. marca ob veliki udeležbi ljudstva in duhovnikov. Pogrebne obrede je izvršil sam ljubljanski nadškof, ki je svojega pokojnega profesorja zelo visoko cenil.

Pok. dr. Levičnik bi bil letos, 28. julija dopolnil 97 let življenja. Bil je tako najstarejši slovenski duhovnik. V duhovnika je bil posvečen 23. julija 1892. Leta 1962 je opravil slovesnost železne maše. Leta 1903 je postal katehet na realki v Idriji, že naslednje leto pa je prevzel katehetsko

četudi že oba v letih. Msgr. Hrastelja so zaprli že prvo noč v Ljubljani, ko se je vrnil s transportom internirancev iz Dachau na ovadbo nekaterih komunističnih ali petolizniških sointernirancev.

Januš Golec je bil sicer le eden izmed mnogih slovenskih pisateljev, ki so se pod komunističnim režimom že seznanili z ječami, toda zločin, ki ga je napravil nad njim titovski režim, je še posebno ogaiben, ker je Golec mnogo trpel že od okupatorjev in ker je bil že star in invalid in ker si je pridobil toliko zaslug za slovensko ljudstvo na Stajerskem.

miza božje besede. Ker se pa pri delavnih mašah mašni obrazci in z njimi vred tudi berila in evangeliji čisto ponavljajo, so mnogi narodi, npr. Avstrija, Čehoslovaška, Nemčija, Svica, Irski itd. naprosili svet za izvajanje liturgične konstitucije, da bi smeli že zdaj, pred končno reformo mašnega obreda, brati druge perikope ali odlomke sv. pisma.

Za isto dovoljenje so prosili tudi slovenski škofje in ga tudi dobili. Seznam svetopisemskih odlomkov je za škofje v Sloveniji isti kakor za škofje v Nemčiji. Besedilo bodo vzeli iz novega slovenskega prevoda sv. pisma stare in nove zaveze, ki ga je Svet za izvajanje konstitucije o svetem bogoslužju odobril dne 22. februarja 1966 za liturgično rabo.

Kdaj bodo škofje v Italiji izbrali to novo pot, ni znano. Navadno se za vsako spremembo ali novost zelo težko odločijo in so v zboru narodov skoro vedno med zadnjimi. Vidj se, da so bili do sedaj navajeni, da jih je vodila rimska kurija. Po zadnjem koncilu so postali veliko bolj samostojni, a se v to samostojnost še niso dobro vživeli.

mesto na klasični gimnaziji v Ljubljani. Leta 1926 je odšel v pokoj, toda ni ostal brez dela. Posvetil se je krščanski dobroti in bil skozi 11 let podpredsednik rokodelskega društva v Ljubljani. Leta 1946 se je preselil v Kranj, kjer je sedaj našel svoj zadnji dom.

Sobotna maša za nedeljsko

Sveta stolica je pooblastila škofe v Sloveniji, da morejo vernikom iz važnih razlogov dovoliti, da zadostijo dolžnosti biti ob nedeljah in zapovedanih praznikih pri sv. maši s tem, da so pri maši v soboto ali pred zapovedanim praznikom popoldne.

Debatni večer v Kopru

Vsak ponedeljek zvečer se zbere v zakristiji koprskeske stolnice večja skupina mož in fantov, katerim predava škof dr. Janez Jenko o koncilskih odlukih. Škof najprej razloži vprašanje, nato pa se razvije razgovor. S takimi večeri pride povezanost škofa z božjim ljudstvom najbolj do izraza.

Slovenski huligani

Huliganstvo je pojav, ki je nastal po drugi svetovni vojni najprej v Ameriki, nato pa še v Evropi. Njegova korenina je v presitosti mladine, ki se dolgočas in skuša svoje življenjske energije sprostiti na ta način, da napada mirne ljudi na cestah, se prepeva, dela škodo na javnih napravah, pijančuje in se spolno izživlja. Večina huliganov prihaja iz dobro situiranih družin, v katerih se oče in mati pehata za zaslužkom, pri tem pa zanemarljivo vzgojo doraščajočih sinov in hčera.

Tudi v Sloveniji jih je vedno več. Na pustni torek zvečer so pokazali sredi Ljubljane, kaj znajo. Milica se je pred to »jezno mladino« pravčasno umaknila, kajti med njo je bilo tudi mnogo takih iz družin partijskih veljakov.

Ing. Leo Knez nasvetuje v Delu, naj bi oblasti s tako mladino napravile tako kot to delajo v Bolgariji, kjer je huliganstvo popolnoma izginilo. Vse presite mladeniče in mladenke naj se polovici in se pošlje za nekaj časa na zadružna ali družbena posestva, kjer dela nikdar ne zmanjka. Pri poljskem delu bodo spoznali, kako se pridobiva ljubi kruh, ki ga premnogi stradajo. Seveda pa je pri tem treba postopati brezkompromisno in brez izjeme objaviti imena vseh delomrznežev. To prirodno zdravilo bo blagodejno in brez najmanjše škode vplivalo na njihovo duševnost in bo samo koristno tako zanje kot za družbo.

Adenauerjev politični testament

V ponedeljek, 21. marca je bivši kancler dr. Konrad Adenauer prenehal biti predsednik nemške krščanske stranke. Njegov naslednik je postal — kljub Adenauerjevemu odporu — sedanji zvezni kancler prof. Ludwig Erhard. Adenauer bo odslej le še častni predsednik stranke.

Pred 577 strankinimi delegati je Adenauer razvil svoje poglede, ki bi jih lahko označili za njegov politični testament. Vendar svojih pristašev ni vžgal. Nasprotno, slišati je bilo mnogo mrmranja in negodovanja.

Tako je imel on, ki je dolgo vrsto let strupeno in ostro napadal Sovjetsko zvezo, to pot za Rusijo izredno prijazne besede. Izjavil je, da je treba Sovjetsko zvezo od sedaj uvrščati med miroljubne dežele. Zanj je najlepši dokaz, da je Sovjetska zveza miroljubna, njeno uspešno posredovanje v indijsko-pakistanskem sporu. Bilo je to veliko dejanje, ki ga ga nemški časopisi niso dovolj poudarili. Tudi bi Nemci nikdar ne smeli pozabiti, koliko trpljenja so oni prizadejali v zadnji vojni ruskemu narodu. Ostalo je 15 milijonov težko ranjenih, ki še živijo in jih najdemo v vsaki družini.

Nepričakovani Adenauerjev preobrat glede Sovjetske zveze je izzval splošno presenečenje. Mnogi so mnenja, da je nanj vplival njegov stari prijatelj general De Gaulle, v katerega ima Adenauer neomajno zaupanje in ga je pred kratkim obiskal v Parizu. V zvezi s krizo Organizacije severnoatlantskega pakta (NATO) je izjavil, da se jo bo dalo rešiti le s pogajanjimi in da je možna rešitev, ki bi zadovoljila obe strani.

Nekaj dni nato je pa govoril v nemškem zveznem parlamentu v Bonnu kancler Erhard in povedal, da je njegova vlada poslala vsem državam sveta predloge za razorožitev in prepoved širjenja jedrskega orožja. Kancler je poudaril, da so za Nemčijo še vedno veljavne meje iz leta 1937, dokler ne bi eventualnih novih meja priznala tista vlada za vso Nemčijo, ki bo izšla iz svobodnih volitev. Samo v tem duhu je mogoče razpravljanje med Nemci in Poljaki. Za Čehoslovaško pa je dejal, da bi si želel zboljšanja medsebojnih odnosov, zlasti ker vlada v Bonnu ne goji do Čehoslovaške nobenih ozemeljskih zahtev. O Sovjetski zvezi je Erhard sicer prepričan, da njena vlada ne želi vojne, pač pa njena atomska sila, ki je vsa osredotočena na zahodnem delu njenega ozemlja, vznemirja varnost Nemčije.

KONGRES sovjetske komunistične partije

V torek, 29. marca je začel zasedati v Moskvi 23. kongres komunistične partije Sovjetske zveze. Ob otvoritvi je bilo navzadih 6000 delegatov in gostov. Udeležbo na kongresu so pa odklonile kitajska, japonska, albanska in novozelandska komunistična stranka.

Prvi tajnik sovjetske KP Leonid Brežnev je prebral svoje poročilo, v katerem se je obširno dotaknil mednarodnih problemov. Napovedal je povečanje pomoči Vietnamu, pozval Šev. Ameriko, naj preneha s svojimi napadalnimi akcijami, govoril o nevarnosti osi Bonn—Washington, Zahodno Nemčijo pa obtožil, da goji maščevalne želje, zaradi česar ne bo Sovjetska zveza nikdar pristala, da bi vlada v Bonnu dobila v roke jedrsko orožje. Nato je Brežnev obširno preganjanje in pobijanje komunistov v Indoneziji. Izjavil je, da so se zboljšali odnosi s Francojo, kar da bo okrepilo varnost v Evropi. Na gospodarskem področju so se zboljšali tudi odnosi z Italijo.

Poseben del govora je posvetil Brežnev sporu s Kitajsko. Dejal je, da so v Sovjetski zvezi vedno pripravljeni proučiti s KP Kitajske obstoječe razlike, ker je danes enotnost vseh komunističnih sil nujna zlasti zaradi »nesramnih napadov imperialistov na socialistične države«.

Spravičivi ton Brežnjeva do rdeče Kitajske pa pri Maočetungu ne najde nobene odmeva. Kitajski komunisti nadaljujejo z obtožbami, da drž. Sovjetska zveza glede Vietnoma z ZDA in da narašča kapitalizem v Rusiji. V dokaz navajajo povečano gospodarsko sodelovanje med Moskvijo in Tokijem. Pri tem pa jih nič ne moti, da so pred kratkim sami sklenili pogodbo z Zahodno Nemčijo, ki se je obvezala, da bo posredovala več kot polovico sredstev za zgraditev velikanske železarnice na Kitajskem.

Kako so rdeči Kitajci gorki na Moskvijo, je razvidno tudi iz tega, da so zavrnili pomoč, ki jim jo je Sovjetska zveza ponudila v zvezi s potresom, ki je nedavno opustošil del Kitajske. »Ne želimo vaše pomoči,« je bil odgovor kitajskih oblasti. »Pri nas sta za prizadejo prebivalstvo in za ranjence že poskrbeli partija in vlada.«

Dva Slovenca žrtev prometne nesreče pri Veroni

V četrtek, 24. marca zjutraj je prišlo na avtocesti »Serenissima« v bližini Verone do strašne cestne nesreče, pri kateri je izgubilo življenje 7 oseb, 12 pa jih je bilo hudo ranjenih.

Verjetno je do prvega trčenja prišlo med jugoslovanskim tovornjakom tolimskega »Avtoprometa«, ki je vozil ferosilicij in jajca v Turin ter med milanskim tovornjakom, ki je vozil težke železne palice. Oba tovornjaka sta zaprla cesto tako, da je prišlo do verižnega trčenja. Neki Fiat 1500 se je zariil pod tovornjak, z veliko hitrostjo sta nato pridrveli še dve avtocisterni s plinom, ki se je razlil in strašno požarišče je začelo goriti. Žrtve so skoro vse zgozele.

Med njimi sta bila tudi dva Slovenca, uslužbenca »Avtoprometa« iz Idrije, Jože Brus in Julijan Hvala. Jože Brus se je pred plameni zatekel na neko drevo v prepričanju, da bo tam ostal varen, a zublji so bili tako visoki, da so ga dosegli in upepelili njega in drevo. Gašenje in reševanje ponesrečencev iz razbeljenega železja tovornjakov je trajalo zelo dolgo. Medtem se je na kraju nesreče nabralo veliko ljudstva, ki je z grozo v očeh spremljalo težavno reševanje in trepetalo za usodo ponesrečencev.

R A Z N O

Dosegla ga je roka pravice

Horst Fischer, 53-letni zdravnik v zloglasnem taborišču Auschwitzu na Poljskem je po dvajsetih letih končno padel v roke pravice. Ni se sicer skrival, ker bi se lahko zatekel v zahodni Berlin in je, kakor je povedal njegov branilec, vedno čakal, da ga bodo končno prijeli. Sodišče v vzhodnem Berlinu je Fischerja spoznalo za krivega smrti 75.000 Judov v plinskih celicah in ga obsojilo na smrt pod giljotino. Žalostno dejstvo je zopetna pojava giljotine v dvajsetem stoletju, a še bolj žalostna je ugotovitev, da so še na svetu pošasti, ki tako smrt zaslužijo. Seveda se je Fischer kakor vsi njegovi dosedanja tovariši v krutosti skliceval na to, da je izvrševal le višja povelja.

Noče zapustiti morskega dna

Po skoro dvomesečnem iskanju so končno zasledili zadnjo od starih atomskih bomb, ki se je po letalski nesreči nad Andaluzijo pogreznila v morje pri kraju Palomares v Španiji. Ležala je na strmem morskem dnu in ko so jo z velikim naporom končno dosegli in hoteli popraviti njen kritični položaj na strmini, se je kabel utrgal in bomba se je pogreznila v globino 762 metrov. Španske oblasti se boje, da bi se bomba razpočila in tako okužila morje ter postala za zapadno Španijo vir obolenj in strah za vse inozemske turiste. Zato si žele, da bi jo ameriška vojska mogla čimprej izvežiti iz morskih globin ter narediti neučinkovito.

Medverska bogoslovna fakulteta

Na univerzi Berkeley v Kaliforniji so ustanovili prvo medversko teološko fakulteto. Tečaje lahko obiskujejo vsi tisti, ki so končali teološke študije v svoji veri. Fakulteto finančno vzdržujejo skupno katoličani, prezbiterijanci, luterani in uniati. Predvideno je tudi sodelovanje drugih verskih skupnosti.

Zakon s komunistom je pri muslimanih neveljaven

Najvišja muslimanska pravna ustanova v Kairu, ki ima svoj sedež na muslimanski univerzi, je razglasila, da je zakon muslimana z osebo komunističnega prepričanja ničen. Svojo izjavo utemeljuje takole: »Komunizem je materialističen nauk, ki zanika Boga in vero ter smatra vse skupaj za nekoristno šarlatanstvo. Islam sodi za odpadnike vse tiste, ki se oklenejo komunizma. Ker pa islamsko pravo prepoveduje zakon muslimanske žene z možem, ki izpoveduje drugo vero, toliko bolj prepoveduje zakon, če je mož brezbožnik.«

TRŽAŠKE
NOVICE

Slovenska maša na veliki četrtek v Trstu

S posebnim škofovim dovoljenjem bodo v tržaških župnijah, kjer je slovenska maša božja, od letos dalje, sv. maše tudi večerje tudi za slovenske vernike. Urnik za posamezne župnije: Novi sv. Anton ob 17. uri; Rojan ob 18. uri; Sv. Vincencij ob 18. uri; Barkovlje ob 18.30; Sv. Ivan ob 18.30.

O teh mašah naj bi Slovenci seznanili svoje znanke in jih povabili k udeležbi. Tako bodo letos prvič v več župnijah v Trstu na veliki četrtek sv. maše v slovenskem jeziku. Pred mašo bo prilika za spoved, med mašo bo skupno sv. obhajilo. Sv. maše se bodo začele točno ob napovedani uri.

Slovenska dijaška mladina v tržaški stolnici

Pretekli četrtek, 24. marca ob 9.30 se je na predstavi dijakov slovenskih srednjih šol v Trstu zbrala v stolnici sv. Justa, kjer je bila zanje sv. maša. Pri maši so dijaki pristopili k sv. obhajilu. To je bilo prvič, ko se skupini vseh srednjih šol zbrali na taki skupni pobožnosti.

Zapostavljanje slovenske šole

Slovenska osnovna šola v ulici sv. Frančiška v Trstu se nahaja v istem poslopju kakor italijanska srednja šola, ki pa ima vhod v ulici Rismondo. Letos pozimi so začeli obnavljati tlak v vežah in hodnikih v vsej stavbi. Sredi zime so dovažali ves material skozi vhod slovenske šole, češ da ima ta manj otrok. Zato naj bi Slovenci, ker jih je manj, to ropotanje in prah, ki ga omenjeno delo povzroča ter prepih in mrzav vdano prenašali. Sredi meseca marca je bilo delo končano, toda v prostori italijanske šole. Na slovenski so menjali le majhen del ploščic ob stopnicah. Material, ki je bil namenjen slovenski šoli, so odpeljali z izgovorom, da nimajo denarja, s katerim bi plačali delavce. Luknje, ki so jih pri delu napravili, so za silo zamažili s starimi ploščicami.

Potem pa nekateri italijanski krogi Slovencev očitajo, da se gremo žrtve in da smo »vittimisti«. Iz zgoraj omenjenega jasno sledi, da smo še vedno za mnoge državljanje drugega reda. Kako dolgo še?

Pasijonske predstave v Trstu

Kakor že lani za veliko noč bo tudi letos za isti čas Slovensko gledališče v Trstu pripravilo pasijonsko predstavo pod naslovom »Dva pasijona«. Prof. Mirko Mahnič, ki je že pripravil Kmečki rekviziti,

jem in Vojaški mizerere, je to pot priredil iz slovenske narodne pesmi sestavljen pasijon pod naslovom »Vinska žalostna z alelujo«. Je to daljša enodejanka, sestavljena iz verzov, povzetih iz Strekljevih zbirk slovenskih narodnih pesmi. Od tragične usode hude življenjske stiske do razvratnega opoja v vinski pozabi poje narodna pesem globoko v dušo slovenskega naroda. Potem pa pride do izraza velika pobožnost človeka iz narave, ko spozna, da mora najti popoln mir v nadnaravnem elementu, posebejbljenem v figurah iz svetega pisma, ki jih narodna pesem zelo rada opeva.

Predstavo bo dopolnil nato »Škofjeloški pasijon«, to pot predelan in obnovljen. Razpored predstav: v nedeljo, 3. aprila ob 20. uri; 4. aprila ob 21. uri; 5. aprila ob 17. uri; 6. aprila ob 20. uri; 7. aprila ob 21. uri; na veliki petek, 8. aprila ob 17. uri; na veliko soboto, 9. aprila ob 21. uri; na veliko noč, 10. aprila ob 16.30; na veliki ponedeljek, 11. aprila ob 16.30.

Carinska zaostritev na italijansko-jugoslovanski meji

Od 1. aprila dalje bodo stopili v veljavo strožji carinski predpisi na obmejnih blokih med Italijo in Jugoslavijo. Prizadeti bodo predvsem tisti italijanski državljani, ki potujejo z avtomobilom in s potnim listom v Jugoslavijo. Tem bodo ob odhodu iz Italije in ob povratku iz Jugoslavije merili bencin, ki ga imajo v rezervoarju, kar znači, da ga ne bodo smeli kupovati v Jugoslaviji in če bodo to storili, bo ta bencin podvržen carini. Ti predpisi bodo veljali le za tiste državljane, ki potujejo s potnim listom, medtem ko veljajo za lastnike prepustnic dosedanje določbe.

MARIJINA DRUŽBA

v ulici Risorta 3 v Trstu priredi na cvetno nedeljo, 3. aprila ob 17.30 v Marijinem domu versko igro

FABIOLA

Vabljeni vsi!

Podzemeljski prehod pred železniško postajo v Trstu

V Trstu je pred glavno železniško postajo vedno velik promet. Zato morajo biti tako potniki, ki gredo na vlake ali prihajajo od njih kakor tudi avtomobilisti vedno zelo čuječi, da ne pride do kakršnih prometnih nezgod.

Sedaj se je pa tržaška občina odločila, da prične z gradnjo prvega dela podzemeljskih prehodov pred glavno železniško postajo. Odbornik za javna dela Mocchi je na seji tržaškega občinskega sveta 25. marca predložil v odobritev sklep o tej gradnji in povedal, da bodo dela stala 85 milijonov lir. Občinski tehnični urad je že izdelal osnovne načrte, ki predvidevajo gradnjo podzemeljskega prehoda v glavno postajo do nasprotnega parka z dvema izhodiščema, eno na pločnik, kjer je postajališče filobusov, drugo pa na pločnik ob levem robu parka. Sklep je bil soglasno sprejet, le svetovalec Pincherle se je vzdržal glasovanja.

Padski plinovod bo dosegel tudi Trst

Italijanska petrolejska ustanova ENI je sklenila podaljšati »Padski plinovod«, ki se danes končuje v pristanišču Marghera pri Benetkah, vse do Trsta, vmes pa bodo tudi odcepi proti Pordenonu in Vidmu. Pričakovati je, da bo plinovod začel delovati že v dobrih dveh letih, tako da bo leta 1969 dežela Furlanija-Juljska krajina s plinom že popolnoma oskrbovana. Za nekatere industrijske dejavnosti pomeni prisotnost zemeljskega plina sploh predpogoj za gospodarski in tehnični uspeh.

Jubilejna pobožnost slovenskih tržaških vernikov

Ze tretjič smo se slovenski verniki iz Trsta zbrali v stolni cerkvi, da opravimo svojo svetoletno pobožnost. Bilj smo iz župnij Barkovlje, Novi sv. Anton, Rojan in Sv. Ivan. Ze pred peto uro popoldne smo napolnili prostor pred kapucinsko cerkvijo. Uredili smo se v sprevod za križem: otroci, skavti, skavtinja, druga mladina, moške in žene. Zapeli smo pesem: »Duša le pojdi z mano...« in ob glasnem zvočniku molili rožni venec ter v spokornem razpoloženju stopili v stolnico, ki smo jo skoro vsi napolnili.

G. nadškof nas je z asistenco že pripravljen za mašo pričakoval. Mogočna pesem »Kraljevo znamenje križ stoji« je združila srca vseh v zbrano udeležbo pri sv. maši. Na molitve je vsa cerkev ubrano odgovarjala. Vsi so tudi molili mašne speve in prepevali postne pesmi.

Po evangeliju je spregovoril msgr. dr. Škerl. Razlagal je potovanje kristjana na zemlji, kjer se mora vedno znova očistevati s pokoro, se krepiti z duhovno hrano

sv. obhajila, se bogatiti z dobrimi deli. Koncil nam je pokazal cilje in pota, od vsakega kristjana pa je odvisno, če bodo njegovi sklepi prišli do veljave in se spremenili v življenje.

Mogočno smo odgovarjali na prošnje vernikov pred darovanjem za velike namene jubilejnega leta. Dosti jih je pristopilo k obhajilni mizi, mladim in odraslim, ostali so prejeli sv. obhajilo že dopoldne. Združeni župnijski zbori so zapeli po povzdigovanju in med obhajanjem. S pesmijo »O, zakaj žaluje Oljska gora« smo pobožnost zaključili.

Vsi, ki smo se te jubilejne pobožnosti udeležili, smo s prijetnim razpoloženjem odhajali od Sv. Justa na svoje domove. Bila je za nas zares prava spokorna pobožnost, ki nas je prevzela. Odhajali smo tudi z zavestjo, da so bili zastopani vsi: otroci, mladina, ženske in moški. Tako bi moralo biti pri vseh naših verskih slovesnostih.

Spored za teden od 3. do 9. aprila 1966

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Spokornik«, starokrščanska legenda. — 12.05 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 15.30 »Janez Evangelist«, drama v enem dejanju in petih slikah. — 17.00 Enrico de Angelis-Valentini: Tretja sonata za violino in klavir. — 18.30 Iz pesniških gajev: »Giovanni Arpino«, pripravi Josip Tavčar. — 18.45 G. F. Händel: The Royal Fireworks Music in Béla Bartók: Tanz-Suite. — 19.15 Nedeljski vestnik. — 20.30 Iz slovenske folklorne: Rado Bednarik: »Pratika za prvo polovico aprila«. — 22.10 Ernest Bloch: Dva psalma za glas in orkester: Psalm 135 in psalm 114.

Ponedeljek: 11.35 Radio za šole (za srednjo šolo). Ponovitev ob 17.25. — 12.15 Lik iz naše preteklosti: »Damiir Feigela«. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Milly Balakirev: Uvertura na ruske teme; Tamara, simfonična pesnitev. — 19.00 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: »Janko Kersnik: življenje in pogled na svet«. — 19.30 Postni govori: Dr. Jože Prešeren: »Požrtvovalnost«. — 21.00 Igor Stravinsky: »Oedipus Rex«, opera-oratorij v dveh dejanjih. V odmoru (približno ob 21.30): Opera, avtor in njegova doba.

Torek: 12.00 Iz slovenske folklorne: Rado Bednarik: »Pratika za prvo polovico aprila«. — 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 35. lekcija. — 18.30 Koncertisti naše dežele: iz niza javnih koncertov Radia Trst A v sezoni 1965-66. — 19.00 Plošče za vas, quiz oddaja. — 21.00 Pregled slovenske dramatike. 18. oddaja: Noya naturalistična drama. Odlomki iz del: »Drama na travniku« in »Školjka« Lojza Kraigerja in »Večele« Antona Novčana. — **Sreda:** 11.35 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 1.88 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Klavirska glasba. Izvajajo: Gojmir Demšar, Gabriel Devetak in Jeni Srebot-Komar. — 19.15 Higiena in zdravje. — 20.35 Milan Lipovec: »Bolest in krivda«. Delo priporočeno

na natečaju RAI 1965 za izvirne slovenske novele.

Četrtek: 11.30 Slovenske nabožne pesmi. — 12.15 Brali smo za vas. — 13.30 Slavnj pianisti. — 17.00 Orgelska glasba Gastona Zuccolija. — 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 36. lekcija. — 18.30 Klasiki moderne glasbe. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 19.30 J. C. Bach: Simfonijska v e-duru, op. 18, št. 5. — 19.45 Vokalna polifonija. — 20.35 Anton Lajovic: Pesem jeseni, simfonična pesnitev. Orkester Slovenske filharmonije. — 21.00 »Vera in nevera«. Drama Antona Leskoveca v treh dejanjih. — 22.05 Klavirski duo Gita Mally-Igor Dekleva. — 22.25 Leoš Janáček: Glasgolska maša.

Petek: 11.30 Slovenske nabožne pesmi. — 11.45 J. S. Bach: Druga sonata v a-molu za violino. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Skladbe za lutnjo. — 17.00 Skladbe za dve spineti; izvajata Roberto Cimadorj in Serena Velicogna. — 17.20 Pasijonske pesmi. — 17.45 G. F. Händel: Koncert za orgle in komorni orkester. — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Nove plošče resne glasbe. — 19.10 Zborj Furlanija-Juljske krajine: Schola Cantorum tržaškega škofjiskega semenišča. — 19.30 Postni govori: Msgr. dr. Janez Vodopivec: »Razumevanje in strpnost«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 20.50 Luigi Dallapiccola: Mala nočna glasba za orkester. — 21.00 »Škofjeloški pasijon«. Napisal o. Romuald. Igrajo člani Slovenskega gledališča v Trstu, priredba in režija Mirko Mahnič. — 21.50 F. J. Haydn: Stabat Mater, za soliste, zbor in orkester.

Sobota: 11.30 Slovenske nabožne pesmi. — 11.45 Baročne skladbe za godalni orkester. — 12.00 Širimo obzorja: »Razvoj moderne krščanske arhitekture«, pripravil Rafko Vodeb. — 13.30 Skladbe za klavičembalo. — 14.45 Polifonske skladbe J. Petelina-Gallusa. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 Jan Sibelius: Simfonijska št. 6 v d-molu, op. 104. — 16.30 »Cujte človeke«, novela. — 17.20 Skala in ladja. Komentarji o dogodkih po koncilu in v jubilejnem letu. — 17.30 Uroš Krek: Koncert za violino in orkester. — 18.30 Duhovne pesmi. — 19.15 Družinski obzorik. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Verske pesmi iz Nadiške doline. — 21.00 »Jezusovo javno delovanje, trpljenje in smrt«. Spisala po evangelijih Tončka Curk. Sedma in zadnja slika.

KEROZEN - NAFTA - DRVA - PREMOG

TVRDKA

KEROZEN »TOTALDOMO« VAM ZA TRST IN OKOLICO

DOSTAVIMO NA DOM VEDNO TEKOM DNEVA

TRST - DOMJO 38 - Tel. 99-331

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

16

»Kaj pa se je zgodilo, fant?«

»Ah, daj mi mir!« Beseda se mu je izmuznila, preden se je zavedel. Kaj neki je tako ujedljiv in siten? Peerken se je oklenil materinega krila. Greeta molči, vzame malega mirno s seboj v spalnico in si obriše oči. Jon sedi nekaj časa v kuhinji in kuha ripec. Kaj neki mu je danes? Ali ni bedasto, da tako odgovarja svoji ženi? V njegovi notranjosti se borita dobro in zlo. Ob mrtvaškem odru tete Lientje se je začelo, ko je prišel Jodo tiste teatralične krizanteme, in zdaj, davi, ravnavo z njenim truplom kakor z navadnim zavitkom brez vrednosti, ki odhaja v svoj namembni kraj. Manjkal je samo listek »brzovozno blago«. Blagoslov je blagoslov, Jon, in ljudje ostajajo ljudje. Vstane in se splazi do spalničnih vrat, v spalnici sliši Peerkena vriskati;

gotovo pleše po žimnici. Ne, Greeta ne more nič za to, da so na svetu pijani pogrebni uslužbenci in preurni duhovniki in cerkovniki s polipi v nosu... Usta se mu raztegnejo v smeh; pomisli — šegavost ga skoraj premaga — na begotni, nosljani »Dies irae« v cerkvi, ki je poskakoval kakor polka. Tarifa pogreba ob devetih uri ne dopušča, da bi se petje razkošilo v »Largo«. Tako stoji s smehom med vrati in tako spozna Peer svojega resničnega očeta.

»Greeta, punica!« Pa je že prišla k nje-mu in ga objela okoli vratu. Toda sredi poljuba morata odnehati, zakaj tudi junior ima roke, z njimi je potegnil očetu skoraj hlače z života. Slaba volja je mimo in Greeta nič več ne vprašuje. Možiček bi se rad še enkrat lotil tapeciranja, zadnji dan dopusta bo za to kot nalašč. »Bolje bi bilo, da bi Peerkena ne bilo zraven, tisti eksperiment z lepilom, vidiš...«

Peerken sme »dada« z mamico. »Dada« je zanj mnogo dragocenejši kakor »dodo«. Kako smo mi odrasli vendar neumno priklenjeni na zamotano besedičenje; vse bi bilo lahko tako preprosto. Torej »dada«

z mamico! Mamica potegne nanj modre žametne hlačke in volneno jopico. »Tudi čepico?« »Ne, naj se mu laščki kodrajo!« In plavalasi junaček zmagoslavno razsaja. Jon tapecira kuhinjo brez zaprek. Sijajno se mu je posrečilo, méni Greeta in Jon možata kima. Da je ravno za zrcalom velikanska lisa od lepila, stolično zamolči. Čemu bi klical neznano bridkost na dan? Peerken se je na sprehodu nekoliko ugnal. Na svojem stolčku zaspi, »dada« je poskrbel za »dodo«. Jon ga varno položi na svojo blazino in ga za hip ogleduje. Ko takole spi, je ves samo košček mirnega, rožnatega življenja, živalca, ki ne pozna razlike med Wolvesto in zemeljskim paradižjem.

Večer je mil in nebo se svetljuje kakor temnomoder kristal. Greeta šiva srajčko za število dve, ako Bog da. Jon poskuša pisati. Naj poreče kdo, da je romantična, toda dva človeka, ki imata majhnega, spečega fantička in v sebi veliko pogumno ljubezen, čutita morda vendarle vsaj nekaj tiste skrivnosti, ki jo je položil Bog v ljudi, da bi bili srečni že na tem svetu. Jon nocoj ne more pisati. Vidi svojo ženo

v svetlobi svetilke s senčnikom. Lepa je, njegova Greeta, materinstvo je požlahtilo njeno telo. Neka mirna sila ji je prišla v život in obilna kri, ki hrani zdaj spet dve srci, ji rdeči kožo, da je kakor z bogatim soncem obsijan sad. Molčita. Kjer je najlepši del duše pri dveh človekih pričujoč, tam ni treba besedi. Jon ve, da misli Greeta zdaj nanjo, ki so jo danes pokopali. On sedi spet ob empirski postelji v Brouwersgrachtu. Če tako umreš, kakor je umrla teta Lientje, pravzaprav samo za splošni dolgim, dolgem dnevom. Nikoli ni govorila o svojih težavah. Jodo pravi, da je bila že dolgo mrtva za ta svet; ali pa on ve, koliko rahlih sanj skriva in čuva takšno staro srce?

V Jonovem spominu se spokojno pomika mimo maziljenje s svetlim poslednjim oljem, kakor ga je doživela teta Lientje v dvoriščni hiši. Ta prizor ga spet sprizajni z župnikom in cerkovnikom; vsem se vendar ne mudj enako.

»Teta Karolina je zdaj že v nebesih,« pravi Jon; z nasmehom, ki priča o zaupanju, se ozre v Greto. »Če bo števila dve

punčka, jo bova krstila za Lientje.«

Jon je poiskal tetin stari molitvenik. Davi v cerkvi mu ni bilo mogoče, da bi molil iz nje; polka in pa cerkovnikovi polipi... Zdaj bi mogel moliti in oči mu slede velikim črkam Jobove knjige. Kolikokrat je prebrala teta Lientje tole stran: »Varuj me, o Gospod, zakaj moji dnevi so ničevni.«

Nekdo potrka.

»Pretego,« pravi Jon sam zase, »če sediš kdaj takole udobno sam zase...«

Prišel je Nand, ki bi rad pozvedel, kaj bodo ukrenili s pohištvo tete Karoline.

»Ti si hitro poleg,« pravi Jon, »pojdi v Brouwersgracht, Nand, in si vzemi, kar vam prija.«

Nand se dela, ko da mu sploh nič ni za to, toda smolo ima in se zagovori. Samo posteljo in predalnik, ostalo lahko mirne duše obdrži Jon.

»Ostalo? Ostanajo samo štirje stene njene sobe. Vzemij si jih s seboj, človek božji, če jih moreš.«

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Tridnevnik za žene in dekleta

Goriška Marijina družba, ki šteje preko 150 članic, je tudi letos organizirala tridnevnik kot pripravo na veliko noč. Zasedla se je v četrtek zjutraj v goriški stolnici in se nato nadaljevala zjutraj in zvečer, z izjemo v petek na noč, ko je bila postna pridiga na Travniku, pa do zaključka v nedeljo popoldne v stolnici. Govore je imel prefekt iz Alojzijevega g. Jože Peterlin. Njegove umirjene in vzvišene besede o Bogu in njegovi milosti, o Cerkv in koncilu so spremljali lepi zgledi vzeti iz življenja, ki so nas potrdili o potrebi še tesnejše združitve s Cerkvijo in po njej z Bogom in duhovnim življenjem. G. govornik je na vsem dojemljiv način prikazal, kako so v sveti Cerkvi, ki je Kristusovo skrivnostno Telo, potrebni vsi udje prav kakor našemu telesu in da tudi najneznatnejši del vrši važno nalogo za rast in razmah Kristusovega Telesa, ki je prav Cerkev.

Udeležba je bila lepa, vendar kakor pri vseh slovenskih pobožnostih v Gorici, brez mladine. Zakaj? Ko bi starejših deklet in žena ne bilo, komu naj bi sploh veljala tridnevnik? Praznim klopem? Zato so predvsem ti starejši verniki, ki so z mnogimi žrtvami prišli vsako jutro in vsak večer v cerkev, vredni vse pohvale in priznanja. Seveda pa vse to ne odtehta bolečega spoznanja, da mladine ni bilo. Ob zaključku, ki je bil zelo slovesen, so udeležence prejele spominske podobice, na kateri je natisnjena poslanica 2. vatikanskega koncila ženam in dekletom. Lepe in vzvišene besede te poslanice naj si goriška dekleta in žene vzamejo k srcu in jih v življenju udeležijo, da bo tudi med nami zacvetela nova duhovna pomlad.

Prvi sestanek slovenskih županov

V četrtek, 24. marca so se v Gorici sestali županji treh slovenskih občin na Goriškem: Sovodnji, Steverjana in Doberdoba. Poleg županov Jožefa Čečuta, Slavka Klanjščka in Andreja Jarca so bili prisotni tudi odborniki imenovanih občin Janko Cotič in Franc Petejan, Ciril Trpin in Karlo Černic.

Razpravljali so o potrebah vseh treh občin, o petletnem načrtu za modernizacijo turističnih cest, o šolah in ljudskih stanovanjih ter o enakosti gledanja na slovenske kakor na furlanske občine. V zadnjih letih je pokrajinska uprava posvetila večjo skrb furlanskim kakor pa slovenskim občinam. Potrebna je tudi izdatnejša strokovna pomoč našim občinam in odprava vsake diskriminacije, kajti dosedanjí spori političnega značaja so le škodovali upravnemu, turističnemu in kul-

turnemu razvoju slovenskih občin.

To je bil po vojni prvi sestanek županov slovenskih občin, ki bo gotovo, če mu bodo sledili še drugi, veliko pripomogel k večjemu razvoju in dobrih odnosom med slovenskimi občinami.

Odobrili so statut za industrijsko cono v Gorici

Ustanovni člani konzorcija za goriško industrijsko cono so v soboto na goriškem županstvu proučili in odobrili statut za ustanovitev te cone. Potrebovali pa bi 30 milijonov osnovne glavnice in zato je bilo predvsem govora, kako dobiti to potrebno vsoto. Poleg goriškega župana Martine so bili navzoči še sovodenski župan z občinskima tajnikoma, predsednik pokrajine dr. Chientaroli z odbornikoma, ravnatelj mestne hranilnice dr. Montena in predsednik trgovinske zbornice Rigonat.

Sezidali bodo novi sedež Zelenega križa

Dosedanji sedež goriškega Zelenega križa ne odgovarja več zahtevam našega časa, zato je bil v soboto zvečer na goriškem županstvu sestanek med predstavniki Zelenega križa in mestne hranilnice. Sporazumeli so se, da bodo s pomočjo občine in drugih krajevnih ustanov sezidali nov sedež goriškega Zelenega križa. Nova zgradba naj bi stala na sedanjem sedežu v ulici Morelli.

Ne nasedajte tujim agentom

Po naši deželji krožijo zadnje čase osebe, ki se izdajajo za agente davčne policije. Pri trgovcih in podjetjih »uprizorjajo« preiskavo in nalagajo kazni za morebitne prekrške, ki jih seveda vedno najdejo. Globo morajo trgovci takoj plačati.

Trgovci se opozarjajo, naj takoj javijo oblastem sumljive osebe. Agenti davčne policije se morajo predstaviti z zeleno izkaznico, ki jo izdaja finančno ministrstvo v Rimu. Pri pregledu morata biti vedno navzoča dva finančna stražnika. Morebitne globe pa nikakor ne sme sprejeti agent davčne policije, temveč jo je treba plačati le na registrskem uradu.

Poletni urnik trgovin

S prvim aprilom bo stopil v veljavo poletni urnik trgovin. Trgovine z jestvinami in sadjem bodo odpirale popoldne ob 16. uri in zapirale zvečer ob 19.30. Trgovine z oblačili, opremo, industrijskimi in drugimi proizvodi bodo odpirale popoldne ob 15.30 in zapirale ob 19.30. Jutranji urnik ostane neizpremenjen.

Štandrež

Tudi štandreška fara se je pretekli teden pridružila vsem tistim župnijam, ki so že pripravile cerkvene pobožnosti za svoje vernike z namenom, da se seznanijo z odloki zadnjega koncila in prejmejo jubilejni popolni odpustek.

Koncilski tridnevnik se je pričela pretekli četrtek, 24. marca zvečer s pobožnostjo v cerkvi, nakar so verniki odšli v farno dvorano, kjer je najprej voditelj tridnevnice g. Jože Jurak razložil pomen 2. vatikanskega koncila za naš čas in seznanil poslušalce z zgodovino vesoljnih cerkvenih zborov, nato pa so sledili trije prav zanimivi ozvočni diapozitivni filmi o Cerkv, sv. spovedi in sv. obhajilu. Navzočih je bilo kar dosti žena in deklet, pa tudi mladega rodu.

Naslednje tri dni, v petek, soboto in nedeljo so bili govori v cerkvi. G. Jože Jurak je skušal vernikom približati zlasti skrivnost Cerkev, ki ni samo vidna organizacija, temveč predvsem Kristus, ki v njej in po njej nadaljuje svojo učeniško, duhovniško in pastirsko oblast med nami. Vernike je opozoril, da so božje ljudstvo,

KONCILSKI GOVORI,

ob priliki velikonočne spovedi, bodo

v Doberdobi

ob 7.30 zvečer od petka do cvetnega ponedeljka. Vodil bo g. Jože Jurak.

kar jim daje določene pravice, pa tudi dolžnosti. Med temi je zlasti važen krščanski apostolat, h kateremu so poklicani vsi laiki brez izjeme.

Ob priliki te tridnevnice so imele žene in dekleta iz Štandreža tudi svojo velikonočno spoved. Mnogo jih je to dolžnost resno izvršilo, zato je bil v nedeljo zjutraj pogled na naš ženski svet, ki je pristopil v velikem številu k obhajilni mizi, kar tolažilen in vzpodbudljiv.

Sedaj so pa na vrsti možje in fantje iz Štandreža. Na večer pred oljčno nedeljo bodo imeli svojo velikonočno spoved, naslednje jutro pa skupno sv. obhajilo. Pričakujemo, da bodo storili tudi oni svojo versko dolžnost in tako dokazali, da v ljubezni do evharističnega Boga ne zaostajajo za materami, ženami in dekleti!

Tudi v Sovodnjah cesta turističnega pomena

Pretekli teden se je vršila redna seja pokrajinskega sveta. V prvem delu seje, ki je določila za razne interelacije in resolucije, se je razpravljalo o resoluciji komunističnih svetovalecev glede zapore (bloka) stanovanjskih najemnin. V imenu strank levega centra je socialist Macoratti predložil novo resolucijo, na katero so pristali vsi svetovalci razen liberalca Zucallija, ki se je vzdržal; v skupni resoluciji svetovalci želijo, da bi vlada čimprej predložila zakonski osnutek o stanovanjskih najemninah: blokirane najemnine naj bi bile postopno odpravljene in nad novimi naj bi bilo uvedeno primerno in učinkovito nadzorstvo.

Nato je bil potrjen pokrajinski obračun za leto 1964, in sicer s 13 glasovi, vzdržali pa so se liberalci, komunisti, PSIUP in obo socialisti.

Soglasno je bil odoben načrt za asfaltiranje turistično pomembne ceste Sovodnje vas-Peč-Rupa v znesku šest milijonov in pol (80 procentov bo prispevala dežela, 20 odstotkov pa občina Sovodnje). Svetovalec SDZ prof. Kranner je pri razpravi omenil, da prebivalci Peč-Rubije, da bi bil asfaltiran del ceste Peč-Rubije, ker je pomembnejši za vaški promet in za turizem. Odbornik za javna dela je odgovoril, da odbor nima nič proti taki želji; sedanjí načrt je predlagalo sovodensko županstvo; če občani želijo, da bo priznana kot turistična tudi cesta Peč-Rubije, naj dosežejo pri svojem županstvu, da bo v tem smislu zaprosilo deželo, da cesto sprejme med turistično važne in pokrajina bo podprla oziroma odobrila načrt.

Števerjan

V nedeljo je mladina SKPD organizirala izlet v Planico. Odpravili so se na pot že zgodaj. Mašo so imeli v Zavodu sv. Družine v Gorici in nato so ves dan potovali. Saj to je bil izlet mladine. Bilo nas je skoro 50. Koliko veselja! Nihče drugi ni zmožen zbrati v Števerjanu toliko mladine. Že na poti smo sklenili, da bomo v kratkem šli kmalu na Koroško. To bo izlet in gostovanje, saj bomo tam zaigrali Divjega lovca.

Da je nedeljski planiški izlet tako krasno uspel, pa gre vsa zasluga odbornikom SKPD Humar Mirku in Ciglič Alojzu, ki sta za organiziranje takih stvari postala že prava mojstra.

Planica je vse navdušila

Beli šport v Sloveniji še vedno vleče. Dokaz za to so bili planiški dnevi, ki so trajali od 25. do 27. marca in pritegnili za seboj desetisočglave množice navdušenih gledalcev.

Petek, 25. marca ni bil za smuške plete najbolj idealen dan. Po vsej Sloveniji je snežilo, ceste so bile težko prehodne, vreme negotovo. Pa je že tisti dan Čeh Jurij Raska postavil na preurejeni planiški skakalnici, ki dovoljuje skoke do 135 metrov, nov planiški rekord. Pognal se je 129 m daleč in porušil s tem pet let star rekord Nemca Helmuta Recknagla iz Zvezne nemške republike. Zelo sta uspešna ta dan tudi Slovenca Peter Eržen in Ludvik Zajc. Prvi je skočil 118 m daleč in dosegel tretje mesto, Zajc pa je bil s skokom 110 m četrti. Prireditvi je prisostvovalo blizu 10.000 gledalcev, v glavnem šolska mladina.

Cudovit je bil sobotni dan 26. marca. Odeta v sonce in s svežo lesketajočo snežno odejo je bila Planica in z njo vred vsa Gorenjska kakor pravljica dežela. V dolini pod Poncami se je ob mamutski skakalnici zbralo vsaj 20.000 udeležencev. Na bližnjo postajo Rateče je pripeljal petnajst posebnih vlakov 12.000 izletnikov, 300 posebnih avtobusov pa 10.000 oseb. Ta dan je prišla do izraza zlasti smučarska ekipa iz Vzhodne Nemčije, Čeh Raska pa je tudi ta dan ohranil svoj vodilni položaj.

Višek pa je vsa prireditve dosegla v nedeljo, 27. marca. Dan je bil prekrasen, poln sonca. Udeležba gledalcev je presegla vsa pričakovanja. S sedmimi posebnimi vlakmi, s 573 avtobusi in z več kot 3000 osebnimi avtomobili je doživela Planica rekorden obisk. Okrog 50.000 udeležencev se je zgrnilo okrog izteka velike skakalnice. Prišel je tudi predsednik Tito, ki je tako že tretjič zapovrstjo obiskal tekme v smučarskih poletih pod Poncami. Čehu Raski je uspelo še za en meter izboljšati svoj rekordni skok od petka, Ludvik Zajc je pa s skokom 119 m postavil nov jugoslovanski planiški rekord, ki je za en meter boljši od dosedanjega Erženovega. Bivši svetovni prvak Lesser iz Vzhodne Nemčije je skočil celo 133 m daleč, a je pri tem padel. Sedanjí svetovni prvak Norvežan Wirkola (145,5 m) je splaval »le« 117 m.

Končni vrstni red »Planice 66« je bil: 1. Jurij Raska (CSSR) 460 točk, skoki 130, 129, 123, 116 m; 2. Mihajl Veretenikov (Sovjetska zveza) 440,5 točk (124, 121, 118, 115); 3. Dieter Nerendorf (Vzhodna Nemčija) 439,5 točk (124, 122, 118, 116). Norvežan Wirkola je bil sedmi, takoj za njim pa Slovenec Peter Eržen s 409 točkami in skoki 118, 115, 114 in 109 m. Njegov rojak Ludvik Zajc se je uvrstil na 13. mesto: 387 točk (119, 110, 107, 104), Marijan Pečar pa na štirinajsto 377,5 točk (110, 106, 105, 104).

Tekmovalci so prišli iz Norveške, Švedske, Poljske, Sovjetske zveze, Finske, Čehoslovaške, Avstrije, obeh Nemčij, Švice in Jugoslavije.

ŠPORT

Odbojka. Po dolgem premoru se je nadaljevalo deželno juniorsko tekmovanje. Devet moštev je bilo razdeljenih v dve skupini. V prvi skupini (PAV in VSI iz Vidma ter Olimpija) je goriška Olimpija premagala vse nasprotnike in se tako uvrstila v finale (Olimpija - Pav, 2:0, 15:13, 15:10). V tržaški skupini je Bor gladko odpravil vsa druga moštva. V finalni tekmi sta se torej srečali slovenski ekipi Bora in Olimpije. Bor je sicer zmagal z 2:1 (14:16, 15:4, 15:8), toda izvežbani igralci Bora, ki so veljali za favorite, ker vsi igrajo v »Serie B«, so moral napeti vse sile in pokazati vse tehnično in atletske znanje, da so ukrotili Goričane. Olimpija bi kmalu dosegla uspeh, ki je že toliko let domena Tržčanov: udeležba na državnih juniorskih tekmah. Škoda! Olimpiji manjka še en dober tolkač; manjka pa ji zlasti izkušnja v bloku in njeni servisi so premalo močni, kar je vse posledica premalo vadbe. Predvsem pa igralcem manjka samozavesti, trdoživosti in zagrizenosti ter — živcev: popustijo prav v odločilnih momentih in se začno ujedati med seboj! Velja torej: več treningov, več močnih živcev in več resnih tekem. Igralci Olimpije: Princič, Legiša Marij, Legiša Zvonko, Valentinčič, Antonič, Soban B., Susič, Brajnik M.

Šport med dijaki. Sedaj je čas tekem čez drn in strn. V petek, 18. marca se je vršilo dijaško provincialno tekmovanje. Udeležila se ga je tudi slovenska

srednja šola. V skupini »Juniorji« sta bila Spacapan Bernard in Tomažincič, »Allievi« pa Kranner Marjan, Makuc Danjan in Radikom Bogdan. Slovenska šola je zasedla deveto mesto od dvajsetih nastopajočih. Če bi nekateri dijaki imeli več čuta in več volje (manjkali so tri najboljši), bi se šola gotovo uvrstila na sedmo ali celo šesto mesto.

Delen uspeh ljubljanske »Olimpije«

Preteklo nedeljo je igrala ljubljanska »Olimpija« v okviru jugoslovanskega gometnega prvenstva proti moštvu Radniškega iz Niša. Slabo igranje je vplivalo, so se igralci »Olimpije« le težko krepili na stadionu za Bežigradom. Gostje iz Niša so igrali zaprti, toda zelo organizirani in zares dobro. Olimpija je pokazala dobro igranje in zaslužno dosegla eno točko, da si ni padel noben gol. Rezultat je torej 0:0.

V zvezni ligi še vedno krepko vodi Vojvodina iz Novega Sada z 28 točkami. Daleč za njo je Partizan iz Beograda z 22 točkami, Olimpija je sedma z 19 točkami.

Pokal Rimet spet v pravih rokah

Zgodba s svetovnim pokalom za met Rimet se je zaključila na dokaj navaden način. Angleška policija je malo iskala tatu, a brez uspeha. Priprave na celotnega pristaniškega delavca, mu ni mogla ničesar dokazati. Točno teden dni po izginotju pokala pa je prišel do njegove najdbe.

Neki čolnar, po imenu Corbett, je šel s svojimi piščkom na sprehod. Tam nenadoma odkril na nekem vrtiču blizu reke Temze paket in ga začel razpakovati. Corbett je paket vzel v roke, ga odprl in presenečen odkril, da gre za iskan nogometni pokal. Seveda ga je takoj ročil policiji. Prejel bo nagrado 6100 funtov (preko 10 milijonov lir), pes pa se bo v priznanje, da je gospodarju pripomogel do nagrade, gostil skozi teden dni s prijatelji.

NAPRODAJ je nekaj panjev s belami. Naslov v upravi lista.

OBVESTILA

Solsko skrbništvo v Gorici sporoča, da je po ministrski odredbi št. 2700/14 dne 21. 2. 1966 čas za vlaganje prošnje začasne ljudskošolske učitelje do 30. aprila 1966. Tozadevna odredba se nahaja na didaktičnem ravnateljstvu.

Slovenske izobražence vabimo na duhovno pripravo na veliko noč. Vodil bo p. Ivan Žužek iz Rima. V nedeljo, 27. aprila bo sv. maša ob 10. uri v jezuitski kapeli (Trst, Via del Ronco 12, vhod: Via Marconi 32). V ponedeljek, 4. aprila ob 19.30 v jezuitski kapeli drugi govorni v torkel, 5. aprila bo ob 19.30 istotaj zaključek duhovne obnove. Iskreno vabljeni!

V sredo, 6. aprila ob 19.30 bo predavanje v ulici Donizetti 3/I. Govoril bo p. Ivan Žužek: »Cerkev in sodobna kultura«. Po predavanju bo diskusija. Vsakdo, ki bo lahko oglašil k besedi.

DAROVI:

Za župnijski dom v Štandrežu ob 1. januarja 1966 do 31. marca 1966: Černi Notburga 10.000; B.P.R. Venca 10.000; Brajnik Julka 5.000; Lulik Ivo 2.600; Ferarri Marija 7.000; Cotič Veronika 5.000; Znidarčič Rok 3.000; družina Grendec Gomišček 5.000; Rutar Jožefa 5.000; družina Breščak-Tabaj 15.000; v spomin pok. Veronike Cotič družina Cotič 10.000; v spomin pok. Marije Pavlin družina Pavlin 10.000 in sosedje 5.000; v spomin pok. Veronike Cotič in pok. Marije Pavlin, družina Brajnik na Skalcah 10.000 lir.

Za katoliški tisk: N. N. iz Mačkovega 5.000 lir. Tako je skupni prispevek te darovalne 7.250 lir.

V sklad Kat. glasa je darovala družina Kralj iz Slivnega 500 lir.

Za Alojzijeve: S. T. 500; ob osmrti pok. Franca Milčič, Zgonik 1, 5.000 lir.

Vsem dobrotnikom iskren Bog plačal!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L. 30, osmrtnice L. 50, več v davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Slovenska akademska lista „Adria“ na tržaški univerzi

Zaradi upravnih nerednosti bodo vsakoletne volitve na univerzi namesto v maju že v prvih dneh meseca aprila. V dneh 1., 2. in 4. aprila bodo odprti volilni sedeži v novi in stari palači tržaške univerze. V nedeljo, 3. aprila pa bodo odprti volilni sedeži v ostalih glavnih centrih pokrajine Furlanije-Juljske Benečije. Za goriške študente bo sedež v Gorici v akademskih prostorih Corso Italia 44.

Kot že nekaj let se bo na volitvah tudi letos predstavila slovenska akademska lista »Adria«. Zaradi tega je bil prejšnji teden sklican sestanek njenih volivcev in prijateljev, ki so se ga udeležili v zadovoljivem številu. Na sestanku je prišlo do zanimive in razgibane diskusije. Ker se je letos povečalo število vseh volivcev, so nastale nove težave z višjim volilnim kvorumom.

V prejšnjih letih je imela »Adria«, kot je razumljivo »Adrie« namreč ne volijo vsi slovenski akademiki) marsikakšno težavo z glasovi in zato je letos nastalo vprašanje, ali naj se še predstavi samostojno. Tudi vprašanje je bilo rešeno v pozitivnem smislu, vendar se je poudarila nujnost, da se ustanovi nov odbor, ki bo stalno sledil dogodkom na univerzi in bo sploh postavljen na konkretno in trdnejšo osnovo.

Odbor se je sestel v naslednjih dneh in je pripravil vse potrebno za volitve, predvsem pa je sestavil programske točke, ki jih tudi navajamo, da se z njimi seznanja širša publika. Akademska lista »Adria« se bori

njavi medsebojnih kultur;

2. odklanja načrt ministra Guia, ker ga ima za nepopolnega in neprimerne; za rešitev sodobnih problemov univerze;

3. zahteva možnost polaganja izpitov izven treh uradnih rokov, če je mogoče vsak mesec;

4. hoče pospešitev gradnje nove menze in njeno bolj funkcionalno poslovanje po zgledu univerzitetnih menz v drugih krajih Italije in inozemstva;

5. krepko si prizadeva, da se omogoči večjemu krogu zaslužnih in revnih študentov izdatnejša podpora v obliki štipendij, brezplačnega posojanja učbenikov, deljenja bonov za menzo in učinkovite zdravniške oskrbe;

6. zahteva strnjenje urnikov, olajšave pri pobiranju podpisov za izpite, zlasti za študente v službah in pisane tekste vsaj v obliki skript za vse predmete;

7. želi, da se dodelijo ustrezni prostori za razvedrilo študentov, zlasti okoliških, ki v opoldanskih urah nimajo kam iti. Minimalni program »Adrie« v tem smislu je, da ostane biblioteka odprta tudi v opoldanskih urah;

8. se trudi za ustanovitev stolice za slovenski jezik na tukajšnji univerzi z namenom, da se razširi in deželje poznavanje slovenske kulture.

Tudi hoče »Adria« navezati stvaren, konstruktiven in odprt dialog med akademiki raznih političnih stremeljenj.

Vse slovenske akademike pozivamo, da s svojim glasom dokažejo razumevanje do slovenske manjšinske problematike in v znak soglasja s programskimi točkami slovenske liste »Adria« volijo samo to listo.